

*Η παρουσία
των Ελλήνων
στην Αυστραλία*

*Η πράσινη ήπειρος
του Νότιου*

Η Αυστραλία είναι η μεγάλη πράσινη χώρα του Νότου, όπου έζησε ο αρχαιότερος ζωντανός πολιτισμός. Οι ντόπιοι είναι Ινδοασιάτες που έφθασαν στην Αυστραλία με κανό και σχεδίες πριν από χιλιάδες χρόνια. Η χώρα ανακαλύφθηκε αρχικά από τους Ολλανδούς. Διακόσια χρόνια αργότερα, εγκαταστάθηκαν σε αυτήν πρώτοι, από τους Ευρωπαίους, οι Βρετανοί το 1787. Ο μεγάλος Άγγλος εξερευνητής James Cook ταξίδεψε στις πλούσιες ανατολικές ακτές

της και εντυπωσιάστηκε από την πράσινη ήπειρο και το φυσικό πλούτο της. Ο πρώτος στόλος που μετέφερε τους πρωτοπόρους Ευρωπαίους αποτελούνταν από 700 κατάδικους και 300 ελεύθερους, ανάμεσά τους στρατιώτες, σιδεράδες, κτίστες, ραφτάδες, κτηνοτρόφοι και τσαγκάρηδες.

Οι πρώτοι Έλληνες, οι πρωτοπόροι, έφθασαν στην Αυστραλία το 1829, ως κατάδικοι. Ήταν επτά πατριώτες πειρατές που

Ο Τάφος του πρώτου Έλληνα της Αυστραλίας, Γκίκα Βούλγαρη με τους επιγόνους του, 173 χρόνια μετά την άφιξή του το 1829.

λήστευσαν ένα πλοίο του βρετανικού ναυτικού στα ανοικτά της Κρήτης. Δικάστηκαν και καταδικάστηκαν στη Μάλτα, που ήταν τότε αποικία των Άγγλων, και τους έστειλαν με αλυσίδες στις φυλακές της Αυστραλίας. Το 1834, οι επτά κατάδικοι, ύστερα από διαμαρτυρία της Ελλάδας, αφέθηκαν ελεύθεροι. Οι τέσσερις από αυτούς επέστρεψαν στην πατρίδα τους. Οι τρεις έμειναν, παντρεύτηκαν ντόπιες γυναίκες, έκαναν πολλά παιδιά και εγγόνια, αλλά με το πέρασμα του χρόνου αυτοί έχασαν την καταγωγή τους. Οι επίγονοι του Γκίκα Βούλγαρη, που ήταν ένας από τους επτά Έλληνες καταδίκους, τίμησαν την ελληνική καταγωγή τους σχεδόν 170 χρόνια αργότερα. Συγκεντρώθηκαν στο μνήμα του, το Μάρτιο του 2002, τιμώντας τη μνήμη του και την καταγωγή τους.

*Το ταξίδι προς
την Αυστραλία*

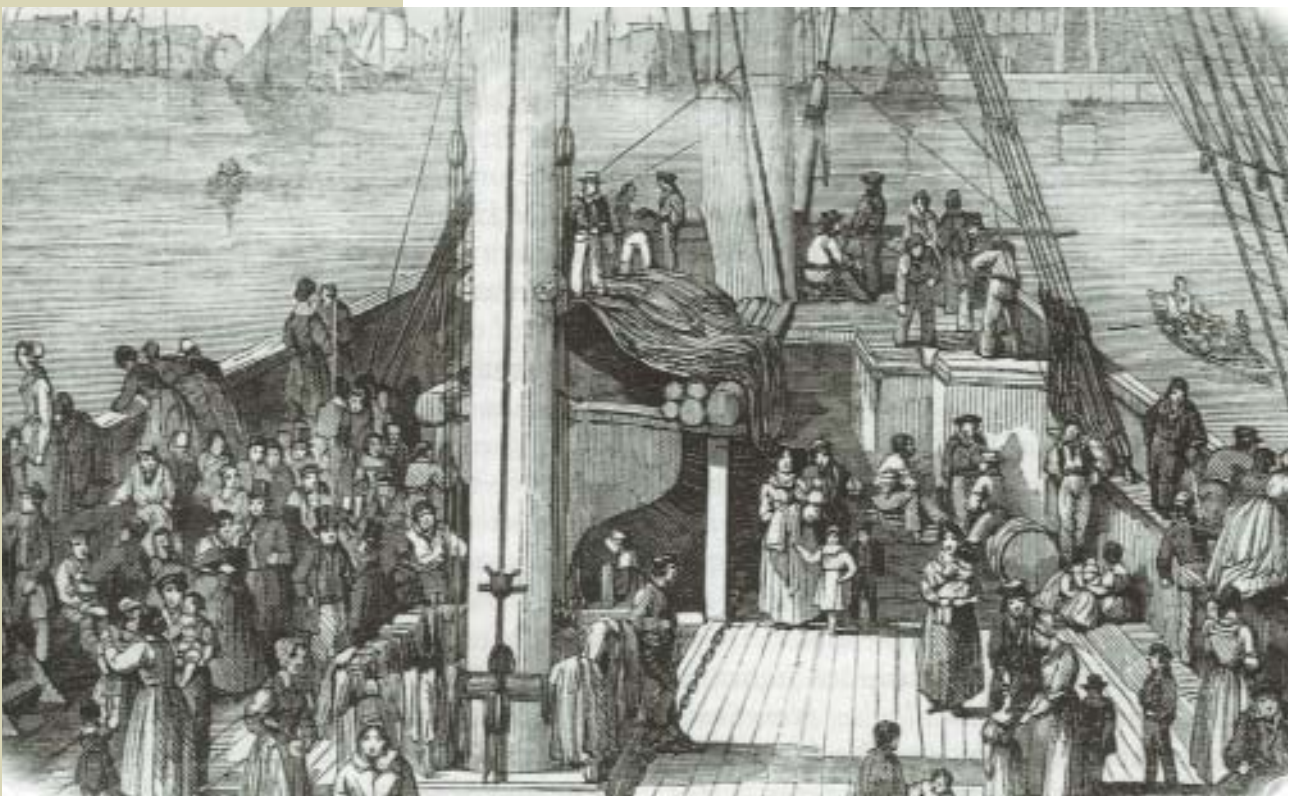
Με πλοία σαν αυτό ήρθαν οι πρώτοι Έλληνες στην Αυστραλία, το 1829.

Στην αρχή τα πλοία ήταν με πανιά και το ταξίδι ήταν αργό και δύσκολο. Όλες οι παραλίες της Αυστραλίας είναι σπαρμένες με ναυάγια πλοίων που δεν μπόρεσαν να φθάσουν στα λιμάνια του προορισμού τους. Μαζί με τους πρώτους που έφθασαν ήταν και πολλοί φυλακισμένοι, κατάδικοι των Αγγλικών δικαστηρίων. Ανάμεσά τους και οι επτά Έλληνες κατάδικοι.

Στις αρχές του 20ου αιώνα άρχισαν να καταφθάνουν από τα νησιά και τη Μακεδονία εκατοντάδες μετανάστες.

Το ταξίδι διαρκούσε τέσσερις μήνες και πολλοί πέθαιναν από μεταδοτικές αρρώστιες και από κόπωση στη διάρκεια του ταξιδιού.

Οι Έλληνες της Μακεδονίας άρχισαν να έρχονται στην Αυστραλία σε μεγάλους αριθμούς μετά το 1924, ιδιαίτερα μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή (1923). Ένας απ' αυτούς, ο Ξενοφών Καράμπελας (δεύτερος από αριστερά), από την Κοζάνη, έφτασε στο Φρίμαντλ της Δυτικής Αυστραλίας το 1924.

Η αυστραλιανή κυβέρνηση ναύλωσε τα πλοία της εταιρείας Χανδρή αλλά και πλοία ξένων κρατών για τη μεταφορά των μεταναστών.

Μετά το 1952, που υπογράφηκε η συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Αυστραλίας, άρχισαν να καταφθάνουν μεγαλύτεροι αριθμοί μεταναστών, κυρίως από την Πελοπόννησο και τη Μακεδονία (1952 - 1974).

Η αυστραλιανή κυβέρνηση ναύλωσε τα πλοία της εταιρείας Χανδρή αλλά και πλοία ξένων κρατών για τη μεταφορά των μεταναστών.

Τα πλοία ήταν το κύριο μεταφορικό μέσο 300.000 Ελλήνων που ήρθαν στην Αυστραλία από όλα τα μέρη της Ελλάδας. Χιλιάδες νέοι έφθαναν κάθε εβδομάδα στα λιμάνια της Αυστραλίας για να εργασθούν στα εργοστάσια και σε επαγγέλματα που δεν προτιμούσαν οι ντόπιοι.

Το “Κυρήνεια” ήταν από τα πρώτα πλοία που έφθασαν στα λιμάνια της Αυστραλίας γεμάτο με Έλληνες μετανάστες που περίσσευαν από την επαρχία και έμεναν άνεργοι στις πόλεις της Ελλάδας.

Το “Κυρήνεια” στο λιμάνι της Μελβούρνης το 1956.

Μέχρι το 1962 έρχονταν μόνον άνδρες. Αργότερα άρχισαν να έρχονται, με τα αεροπλάνα κυρίως, οι “νύφες” από την Ελλάδα, να παντρεύονται και να σχηματίζονται οι οικογένειες των Ελλήνων της Αυστραλίας.

Κάθε φορά που ερχότανε καράβι με νέους μετανάστες, οι Έλληνες έτρεχαν στη σκάλα και στις αποβάθρες και τους υποδέχονταν με λουλούδια και φωτογραφίες. Πολλοί περίμεναν τις “νύφες” από την Ελλάδα. Πολλές φορές οι νύφες δεν αναγνώριζαν τους “γαμπρούς”, αφού οι φωτογραφίες ήταν είκοσι και τριάντα χρόνια παλαιότερες.

Η ύπαιθρος της Αυστραλίας ήταν απέραντη. Η ζωή των πρώτων μεταναστών σκληρή. Η μεταφορά τους από το πλοίο στα τρένα ήταν σκληρή. Έλληνες μετανάστες μεταφέρονται με το τρένο στη Μπονεγκίλα.

Οι “νύφες” κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους προς την Αυστραλία.

Η ζωή πάνω στο πλοίο “Πατρίς”. Οι επιβάτες-μετανάστες παρακολουθούν θεατρική παράσταση που ετοίμασαν οι ίδιοι.

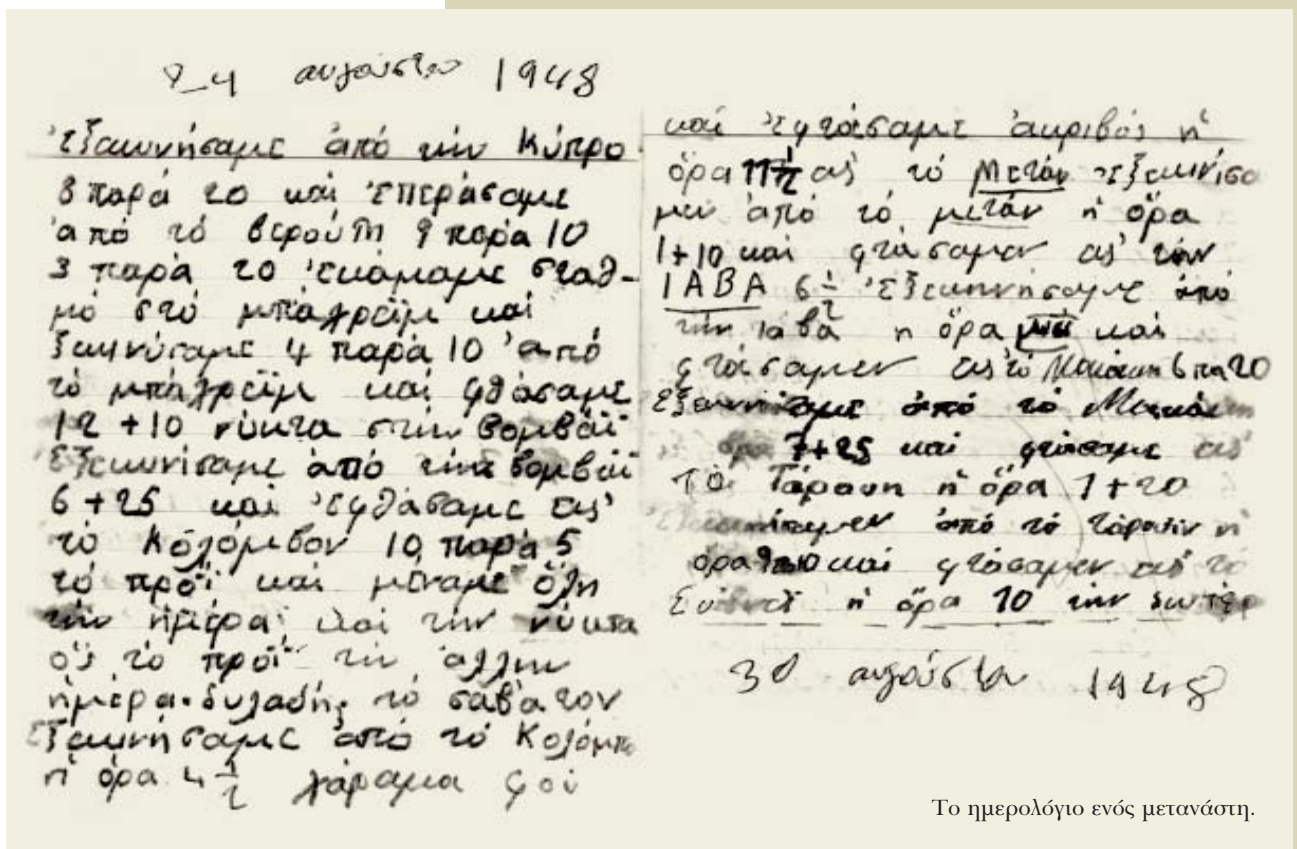

Φωτογραφία πάνω στο “Κυρήνεια”. Παιδιά και νέοι άνδρες με τον Ορθόδοξο Αρχιμανδρίτη Συνέσιο Κτενά ταξιδεύουν προς την Αυστραλία το 1954.

Η διαδρομή Ελλήνων μεταναστών στη Μπονεγκίλα, με τρένο.

Το ημερολόγιο ενός μετανάστη.

Το ταξίδι τελείωσε και οι μετανάστες κατεβαίνουν για να αντιμετωπίσουν μια καινούρια ζωή με εκπλήξεις, αλλά και ευχάριστες στιγμές.

Οι πρωτοπόροι

Ο Γερμανός Oscar Seppelt, ο οποίος υπήρξε ο πρώτος επίτιμος πρόξενος της Ελλάδας στην Αδελαΐδα.

Δεν ήταν μόνο κατάδικοι και τυχοδιώκτες οι πρώτοι Έλληνες που εγκαταστάθηκαν στην Αυστραλία. Ορισμένες Ελληνίδες είχαν παντρευτεί διάσημους και σπουδαίους Άγγλους τους οποίους και συνόδευσαν στην νέα πατρίδα τους. Άλλοι Έλληνες ήρθαν ως απλοί εργάτες και γρήγορα πλούτισαν και προόδευσαν. Αρκετοί από αυτούς διακρίθηκαν ως πλούσιοι κτηνοτρόφοι, άλλοι ως επιχειρηματίες, άλλοι ως βιομήχανοι. Ορισμένοι, όπως ο Κ. Κυριαζόπουλος, ήταν γιατροί και άλλοι καπετάνιοι και κληρικοί.

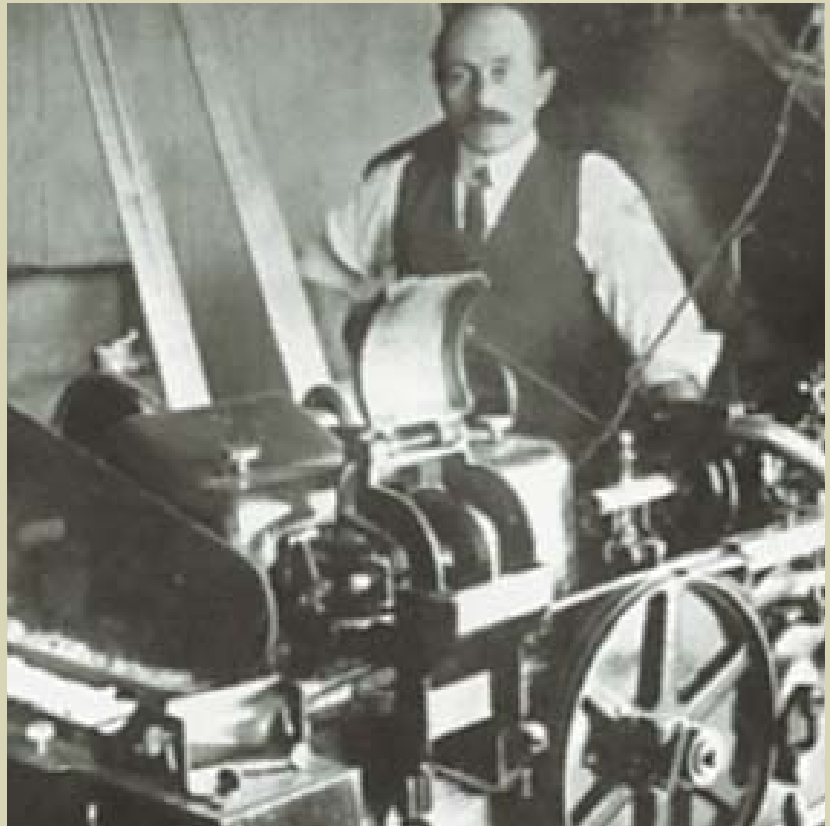
Ορισμένοι μετανάστες ίδρυσαν πολύ νωρίς (πριν από το 1910) τις πρώτες βιομηχανίες. Ο Πέτρος Μιχαλίδης καλλιέργησε μεγάλες εκτάσεις καπνού στην Πέρθη και στη νότια Δυτική Αυστραλία και απασχόλησε εκατοντάδες εργάτες στις φυτείες και στο εργοστάσιο των τσιγάρων.

Οι πρωτοπόροι Ιθακίσιοι της Μελβούρνης (1929).

Η Διαμαντίνα Ρόμα και η Κατερίνα Grummer. Οι πρώτες Ελληνίδες της Αυστραλίας με χαρακτηριστικά φορέματα της εποχής.

Ο Πέτρος Μιχαλίδης, ιδιοκτήτης εργοστασίου τσιγάρων.

Οι Κυθήριοι (Τσιριγώτες) ίδρυσαν την Κοινότητα του Σύδνεϋ, οι Ιθακήσιοι (Θιακοί) την ελληνική παροικία της Μελβούρνης και οι Καστελορίζιοι την ελληνική πατριά της Πέρθης.

Πολλοί ξένοι έγιναν επίτιμοι Πρόξενοι της Ελλάδας στην Αυστραλία και προστάτευσαν με το κύρος τους τους πρώτους μετανάστες και τα οργανωμένα σωματεία τους. Ο Γερμανός Oscar Serpell, ο οποίος ίδρυσε τα μεγάλα οινοποιεία στη Νότιο Αυστραλία, υπήρξε ο πρώτος επίτιμος πρόξενος της Ελλάδας στην Αδελαΐδα.

Ο Ιθακήσιος Άγγελος Λεκατσάς, Πρόεδρος για πολλά χρόνια της Ελληνικής Κοινότητας της Μελβούρνης (που ιδρύθηκε το 1898), με τα δύο παιδιά του, το 1928.

Ο John Peters, από τους πρώτους Έλληνες της Αυστραλίας (1790 - 1860).

Ο Σαμιώτης έμπορος και επιχειρηματίας Νικόλαος Κοντογιάννης εκλέχθηκε Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας Μελβούρνης το 1921 και έγινε χορηγός του ελληνικού σχολείου, που λειτουργούσε στην πόλη αυτή από το 1899.

No. 184

His Britannic Majesty's
CONSULATE

Port Said

Certificate of **R**egistration

For the Year *1916.*

I hereby Certify That *Christos*
Prastides is duly registered in this Consulate
as a *British subject*

Dated this *second* day of *August* - *1916.*

Number.

Page in Foil.

CA. [Signature]
Consul.

Signature of Party registered.

Christos Prastides

NOTE.— This Certificate of Registration must be carefully kept by the party in whose favour it is issued.

Το πιστοποιητικό της Βρετανικής υπηκοότητας που απέκτησε ο Χρήστος Πρασιτίδης, στις 2 Αυγούστου 1916. Είναι αξιόλογο να παρατηρήσει κανείς ότι την υπογραφή του ο Έλληνας μετανάστης την έβαλε στα Ελληνικά. Όλοι οι κάτοικοι της Αυστραλίας ήσαν Βρετανοί υπήκοοι, μέχρι το 1949 που καθιερώθηκε, για πρώτη φορά, η αυστραλιανή υπηκοότητα.

Το Υπηρεσιακό Διαβατήριο του Αιμίλιου Βρυζάκη, ο οποίος ήρθε στην Αυστραλία ως Γενικός Πρόξενος της Ελλάδας (1939-1952). Τελικά, ο Βρυζάκης υπήρξε ο μόνος διπλωμάτης καριέρας που παρέμεινε στην Αυστραλία ως μόνιμος κάτοικος, προτιμώντας να αφυπηρέτησε παρά να επιστρέψει στην Ελλάδα το 1953, χρονιά που ιδρύθηκε η Ελληνική Πρεσβεία. Στις φωτογραφίες, σελίδες του διαβατηρίου του κ. Βρυζάκη με τις φωτογραφίες του ίδιου, της συζύγου του Ευγενίας και του γιου τους Κωνσταντίνου.

ΖΗΤΩ Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
LONG LIVE THE REPUBLIC

*Οι Κύπριοι
στην Αυστραλία*

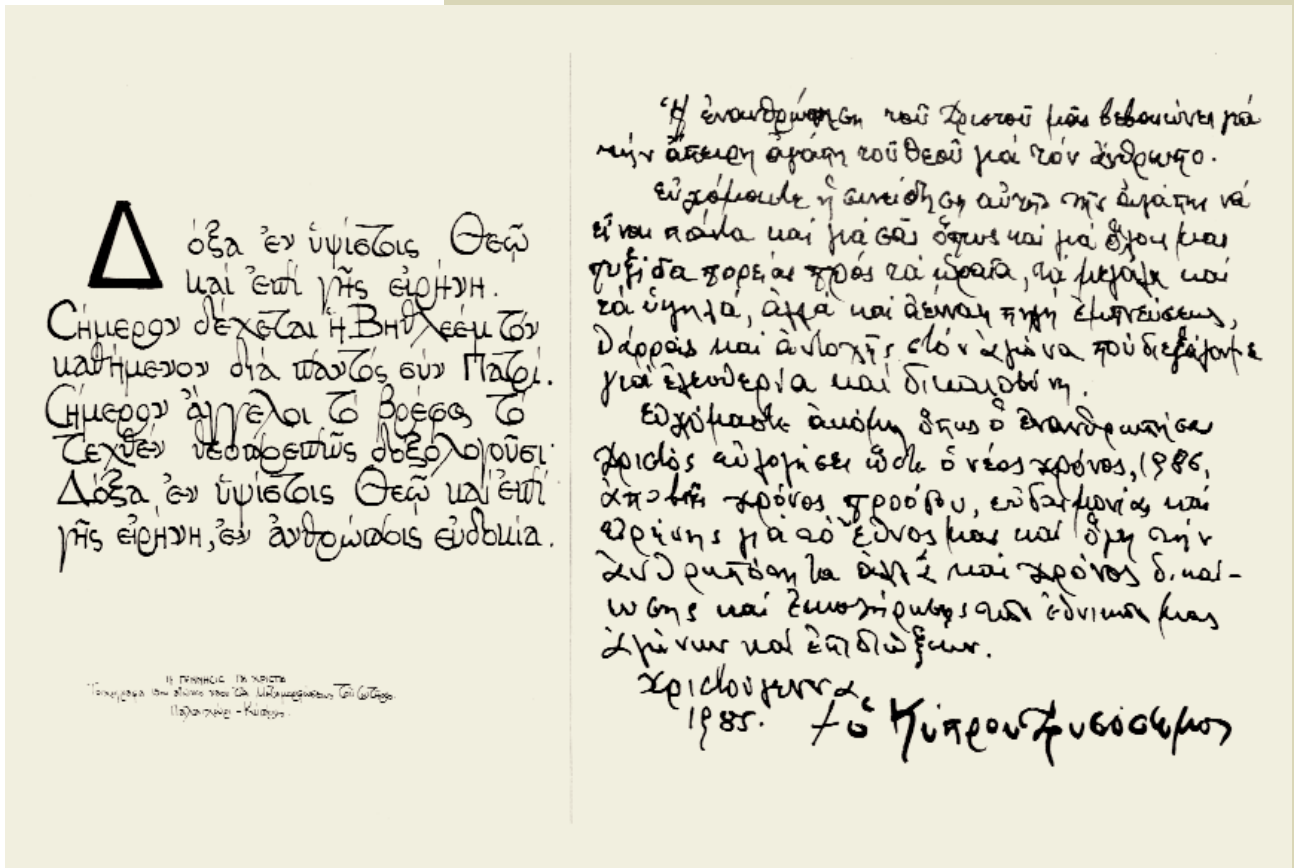
Νεαρά κορίτσια κυπριακού χορευτικού συγκροτήματος συνεχίζουν τις παραδόσεις.

Οι πρώτοι Κύπριοι εμφανίσθηκαν στα τέλη του 19ου αιώνα, ως βρετανοί υπήκοοι, στις ζαχαροφυτείες της Κουισλάνδης και στα δάση της νότιας Δυτικής Αυστραλίας. Οι Κύπριοι δεν οργάνωσαν δικά τους σχολεία και ναούς, με εξαίρεση μόνον την κοινότητα του Home Hill της Κουισλάνδης, διότι χρησιμοποίησαν την κοινοτική υποδομή των άλλων ελληνικών κοινοτήτων.

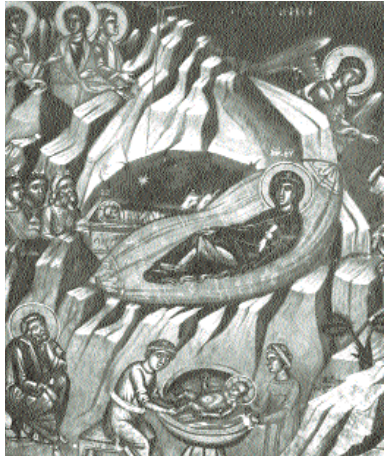
Το κύριο θέμα που απασχόλησε τους Κυπρίους μετανάστες ήταν αρχικά (1900-1959) η ανεξαρτησία του νησιού από τη βρετανική κατοχή, αργότερα (1960-1974) η πολιτική κατάσταση που έκρυβε πολλούς κινδύνους και μετά το 1974 η τουρκική εισβολή και κατοχή του 40% του εδάφους της Κύπρου από τα στρατεύματα της Τουρκίας.

Κύπριοι μετανάστες ψυχαγωγούνται.

Χριστουγεννιάτικη κάρτα του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσόστομου προς τον Αρχιμανδρίτη Ιερόθεο Κουρτέση, το 1985. Τελικά, 50.000 Κύπριοι ελληνικής καταγωγής εγκαταστάθηκαν στην Αυστραλία, δημιουργώντας έτσι την ισχυρότερη Κυπριακή Παροικία στον κόσμο, μετά από αυτή του Λονδίνου.

Οι Κύπριοι οργάνωσαν σωματεία για την προβολή και διάδοση των δίκαιων αιτημάτων και μαχητικές οργανώσεις για να εξευρεθεί δίκαιη λύση της μεγάλης αυτής τραγωδίας που ακόμη ταλαιπωρεί τους κατοίκους του νησιού. Μετά το 1947, έφτασαν στην Αυστραλία πολλά άτομα από την Κύπρο. Ήταν κυρίως απόστρατοι του Πολέμου που, όταν επέστρεψαν στην Κύπρο, δεν έβρισκαν δουλειά. Επειδή ήταν Άγγλοι υπήκοοι, δεν χρειάζονταν βίζα. Αργότερα, το 1974, μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, χιλιάδες Κύπριοι πρόσφυγες πήραν το δρόμο της Ξενιτιάς. Στα προπολεμικά χρόνια οι περισσότεροι μετανάστες ήταν νεαροί άντρες. Μετά το 1960 άρχισαν να καταφθάνουν περισσότερες οικογένειες.

Τα κύρια θέματα που απασχόλησαν τον Ελληνισμό της Αυστραλίας ήσαν το Κυπριακό, το Ηπειρωτικό και το Μακεδονικό.

Οι Έλληνες, με οργανωμένα σωματεία, διαδηλώσεις, συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας και έντυπα που κυκλοφορούν, διαδηλώνουν τα δίκαια του Ελληνισμού.

Μεγάλες συγκεντρώσεις οργάνωσαν οι Έλληνες της Αυστραλίας για να προασπίσουν την παλιά τους πατρίδα. Πάνω από 20.000 Έλληνες πήραν μέρος στη διαμαρτυρία για την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974.

Στις πορείες διαμαρτυρίας έπαιρναν μέρος και επίσημοι που έφθαναν από την Κύπρο.

Οι Ελληνοκύπριοι του Σύδνεϋ εορτάζουν τα δεκάχρονα της Ανεξαρτησίας της Κύπρου (1970).

Άποψη της διαμαρτυρίας στο Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη, στη Μελβούρνη (1975).

Ο πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Γλαύκος Κληρίδης, με τον Ύπατο Αρμοστή της Κύπρου κ. Πυρίση και άλλους Κύπριους και Έλληνες ηγέτες (1982).

